به نام خدا

دبیرستان ابن سینا دوره متوسطه دوم	آموزش و پرورش شهرستان خواف				طراح سؤال: جوان
امتحان درس: فارسی (۳) نوبت اول (دی ماه)	نام و نام خانوادگی:			مهر آموزشگاه	نمره به عدد :
سال تحصیلی:۱۴۰۳-۱۴۰۲ تاریخ امتحان ۱۴۰۲/۱۰/۱۲	پایه: دوازدهم	رشته: علوم انسانی			نمره به حروف :
ساعت شروع : وقت: ۸۰ دقیقه	شماره کلاس:	تعدادصفحات: ۳	شماره صفحه: ۱		امضاءمصحح:

ردیف	سـؤالات	نمره
الف	**قلمرو زبانی (۷ نمره)**	
۱	**معنی واژه‌های مشخص‌شده را بنویسید.** الف- دولت مستعجل بود. ب- بر انگارهٔ عشق‌آبادش ساخته‌اند. ج- گفت از بهر غرامت جامه‌ات بیرون کنم د- هر نفسی که فرو می‌رود ممد حیات است و چون برمی‌آید مفرح ذات.	۱
۲	**الف) نادرستی‌های املایی را در بیت زیر بیابید و درست آن‌ها را بنویسید.** شفیعٌ متاعٌ نبیٌ کریم قسیمٌ جسیمٌ نسیمٌ وصیم **ب) املای درست را انتخاب کنید.** (حیاطت/ حیاتت) خوش و رفتنت بر (ثواب/ صواب) غم زمانه خورم یا (فراغ/ فراق) یار کشم **ج) در عبارت زیر چند اشتباه املایی وجود دارد؟** باران رحمت بی‌حسابش همه را رسیده و خان نعمت بی‌دربغش همه جا کشیده. پردهٔ ناموس بندگان به گناه فاهش ندرد. درختان را به خلئت نوروزی قبای سبز ورق در بر گرفته و اطفال شاخ را به قدوم موصم ربیع کلاه شکوفه بر سر نهاده. عصارهٔ تاکی به قدرت او شهد فایق شده و تخم خرمایی به تربیتش نخل باصق گشته.	۲
۳	**در عبارات زیر نوع حذف فعل را مشخص کنید.** الف- اول‌پایه معرفت است و دوم‌پایه محبت. ب- ای جویبار جاری، زین سایه‌برگ مگریز	۱
۴	**نقش کلمات مشخص شده را بنویسید.** وجه خدا اگر شودت منظر نظر گفت نزدیک است **والی** را **سرای** آنجا شویم	۰/۷۵

www-kanoon.ir

۵	**الگوی جملهٔ زیر را بنویسید.** این کار شهیدساجدی را راضی نمی‌کرد.	۰/۷۵
۶	**در عبارت زیر وابسته‌های وابسته و نوع آن را مشخص کنید و نمودار پیکانی آن را رسم نمایید.** الف) هفت فرسخ راه ب) بانک اعتبارات ایران	۱/۵
	ب: قلمرو ادبی (۵ نمره)	
۷	**آرایهٔ مربوط به هر بیت را از ستون چپ جدول مشخص کنید. (یک آرایه اضافه است)**	۱

الف	ای مادر سرسپید بشنو/ این پند سیاه‌بخت فرزند	تلمیح
ب	فراش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترد.	تشبیه
ج	در بیت‌الأحزان درآمد و نالید.	اسلوب معادله
د	کاووس کیانی که کی‌اش نام نهادند/ کی بود کجا بود کی‌اش نام نهادند؟	جناس
		ایهام

۸	**شعر «دماوندیه» و «مست و هشیار» از نظر قالب چه تفاوتی با هم دارند؟**	۱
۹	**در کدام گزینه اسلوب معادله وجود ندارد؟ دلیل خود را بنویسید.** الف) وجه خدا اگر شودت منظر نظر/ زین پس شکی نماند که صاحب‌نظر شوی ب) عشق چون آید برد هوش دل فرزانه را / دزد دانا می‌کشد اول چراغ خانه را ج) چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشتیبان؟/ چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتیبان د) محرم این هوش جز بی‌هوش نیست/ مر زبان را مشتری جز گوش نیست	۱
۱۰	**ابیات زیر را کامل کنید.** الف) ..... دیوار زندگی را زین گونه یادگاران ب) گر در سرت هوای وصال است حافظا	۱
۱۱	**درست یا نادرست؟** الف) بخارای من ایل من سفرنامه‌ای از محمد لطف‌آبادی است. ب) فیه ما فیه کتابی به نثر از مولوی است. ج) تذکره‌الأولیا کتابی است از عطار که به صورت شعر نوشته شده است. د) «مثل درخت در شب باران» اثری منظوم از م. سرشک است.	۱
	ج) قلمرو فکری (۸ نمره)	
۱۲	**مفهوم کنایی قسمت‌های مشخص‌شده چیست؟** الف) در دفتر زمانه فتد نامش از قلم هر ملّتی که مردم صاحب‌قلم نداشت ب) با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت	۱

www.k-anoon.ir

۱۳	**مفهوم مشترک بیت‌های زیر را بنویسید.** الف) دست از مس وجود چو مردان ره بشوی/ تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی ب) گر نور عشق حق به دل و جانت اوفتد/ بالله کز آفتاب فلک خوبتر شوی	۰/۵
۱۴	**مقصود از عبارت زیر چیست؟** «امپراتوری‌های بزرگ مانند انسان‌های ثروتمند از سوء هاضمه می‌میرند.»	۰/۷۵
۱۵	**الف) کدام بیت به سخن مشهور «کل شیء یرجع الی اصله» اشاره ندارد؟** ۱) گسستم از همه عالم به اصل خویش پیوستم/ به اصل خود بپیوندی، بدانی اصل و پیوندم ۲) هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش / بازجوید روزگار وصل خویش ۳) همانا گوهرش پاک است از اصل/ هزاران آفرینش باد بر اصل ۴) جنبش جمله سوی اصل خود است/ چون یکی که اصل جمله عدد است **ب) مفهوم مشترک سه گزینهٔ دیگر را بنویسید.**	۰/۷۵
۱۶	**ابیات و عبارات زیر را به نثر ساده و روان برگردانید.** **الف- آن گه که از این معاملت بازآمد، یکی از یاران به طریق انبساط گفت: «از این بوستان که بودی ما را چه تحفه کرامت کردی؟» (۱)** **ب- مسلک مرغ گرفتار قفس همچو من است(۰/۵)** **ج- تو مشت درشت روزگاری/ از گردش قرن‌ها پس‌افکند (۱)** **د-آتش است این بانگ نای و نیست باد/ هر که این آتش ندارد نیست باد (۱)** **ه- یک روز دنیا به روم چشم داشت و از آن چشم می‌زد. (۱)** **و- در شهر هنوز دست‌وپاگیر نشده بودیم. (۰/۵)**	۵

موفق باشید.